

Kronika Instytutu Historii Sztuki UJ za rok 2019

modus

prace z historii sztuki
art history journal
XX, 2020

For English – see p. 303

Personalia

- Dr Michał Kurzej uzyskał stopień doktora habilitowanego.
- Dr dr hab. Andrzej Betlej, Teresa Rodzińska-Choraży, Małgorzata Smorąg Różycka, Marek Walczak zostali zatrudnieni na stanowiskach profesorów uczelni.
- 15 września dr Karolina Mroziewicz zakończyła realizację w Instytucie projektu w ramach stypendium Narodowego Centrum Nauki „Fuga”.
- 15 września dr Mikołaj Getka-Kenig zakończył realizację w Instytucie projektu w ramach stypendium Narodowego Centrum Nauki „Fuga”.
- 30 września prof. dr hab. Tomasz Gryglewicz przeszedł na emeryturę.
- 1 października mgr Weronika Grzesiak została zatrudniona na stanowisku asystenta w Zakładzie Historii Sztuki Nowoczesnej.
- 1 października dr hab. Andrzej Szczerski został kierownikiem Zakładu Historii Sztuki Nowoczesnej.
- 12 grudnia dr hab. Andrzej Szczerski otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych.

Wyróżnienia, odznaczenia, nagrody

- 24 stycznia dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ został wybrany Przewodniczącym Rady Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA.
- 25 stycznia podczas Walnego Zebrania Delegatów Oddziałów dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ został wybrany Wiceprezesem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Historyków Sztuki na kadencję 2019–2021.
- 18 maja mgr Elżbieta Musialik otrzymała wyróżnienie w III Konkursie im. Profesora Mieczysława Złata za prace młodych badaczy z zakresu historii sztuki średniowiecza i renesansu ze szczególnym uwzględnieniem Śląska przyznawaną przez Fundację im. Profesora Mieczysława Złata i Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego za pracę magisterską pt. *Gotyckie wyroby z kości*

OPRACOWAŁ
ANDRZEJ BETLEJ

śloniowej w zbiorach polskich, napisaną pod kierunkiem dr. hab. Marka Walczaka, prof. UJ.

- 11 października dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ został odznaczony Złotą Odznaką Honorową Województwa Małopolskiego – Krzyżem Małopolski.
- 27 listopada dr Agata Dworzak została wyróżniona przez Kapitułę „Nagrody Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym dla autora najlepszej rozprawy doktorskiej dotyczącej szeroko ujmowanego osiemnastego wieku” za rozprawę pt. *Działalność Polejowskich – lwowskiej rodziny artystycznej w drugiej połowie XVIII wieku*, napisaną pod kierunkiem dr. hab. Andrzeja Betleja, prof. UJ.

Wydarzenia, wykłady, publikacje i konferencje naukowe

- W styczniu ukazała się książka Agaty Dworzak *Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych*, jako ósmy tom serii „Materiały do dziejów sztuki i kultury XVII i XVIII wieku” pod redakcją Andrzeja Betleja.
- Instytut Historii Sztuki UJ wraz z Fundacją im. Zofii i Jana Włodków zorganizowali cykl interdyscyplinarnych wykładów poświęconych szeroko pojętemu zagadnieniu proveniencji dzieł sztuki i zabytków kultury materialnej pod nazwą *Teoria i praktyka badań proveniencyjnych*. W ramach cyklu wykłady wygłosili: dr hab. Ewa Manikowska, prof. IS PAN, *Tożsamość muzeum* (21 marca); dr Monika Kuhnke (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), *Restytucja dzieł sztuki do Polski po II wojnie światowej. Mity i fakty* (4 kwietnia); dr Andrzej Jakubowski (Instytut Nauk Politycznych PAN), *Znaczenie etycznych reguł obrotu dobrami kultury dla światowego bezpieczeństwa i pokoju* (25 kwietnia); dr Dorota Sidorowicz-Mulak (Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu), *Proweniencyjna Grupa Robocza i jej działalność* (16 maja); dr Agnieszka Łuczak (Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu), *Grabież – dewastacja – dyslokacja. Ziemiańskie kolekcje sztuki i ich losy w wyniku II wojny światowej* (6 czerwca); Maria Romanowska-Zadrożna (Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zabytków), *Wybrane aspekty badań proveniencyjnych* (18 listopada); Andrzej Dybczak, Jacek Kukuczka (Muzeum Etnograficzne w Krakowie), *Niezadane pytania, zgubione odpowiedzi. Antropologiczna reinterpretacja kolekcji syberyjskiej Muzeum Etnograficznego w Krakowie* (23 stycznia 2020).
- 12–13 kwietnia Akademickie Koło Studentów Ochrony Dóbr Kultury UJ zorganizowało jubileuszową v Ogólnopolską Konferencję Studencko-Doktorancką pt. *Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości. Ochrona dziedzictwa w XXI wieku*.
- W kwietniu ukazała się książka ks. kan. Antoniego Cząstki, Romana Chyły, Agaty Dworzak, Marcina Gruszczyńskiego, Eweliny Dziopak-Gruszczyńskiej, Moniki Bajki zatytułowana *Trójca pod Zawichostem – na królewskim szlaku: historia kościoła i prace konserwatorskie*, Zawichost 2019.
- 23–25 maja Instytut Historii Sztuki UJ wraz z Muzeum Narodowym w Krakowie zorganizowali międzynarodową sesję naukową pt. *Iconologies. Global Unity or/and Local Diversities in Art History*. W konferencji udział wzięli: Wojciech Bałus (Uniwersytet Jagielloński), *Introduction. Iconologies – a Few Impressions*; Claudia Wedepohl (The Warburg Institute, University of London), *Impresas, Devices, Emblems and Types. Prolegomena for Aby Warburg's „Ikonologie”*; Altti Kuusamo (Turun yliopisto), *Warburg's Ladies: What Aby Warburg didn't want to see? „Accessories in*

Motion” and Warburg’s Exclusion of the mid-16th Century Imagery: The Fate of Ninfä; Stepan Veneyan (Исторический факультет Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова), *Iconological Diagrammatics. Does Sophrosyne Need an Atlas?*; Elisabeth Sears (University of Michigan), G.J. Hoogewerff on „Iconologie et son Importance”; Hans C. Hönes (Leo Baeck Institute London), *Metamorphoses of a Method in British Exile*; Robert Pawlik (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), *Political Iconology of Ernst H. Kantorowicz*; Matthew Rampley (Masarykova univerzita, Brno), *Iconologies Prehistoric and Modern. On Naturalistic Theories of the Image*; Nuria Jetter, *Unknown Premises of Iconology? A Critical Reexamination of Panofsky’s Attempt to Deal with the Problem of Historicity*; Michael Ann Holly (Clark Art Institute), *Iconology’s Shadow*; Ute Engel (Institut für Kunstgeschichte und Archäologien Europas, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg), „Imperial Style” or the „Content” of Architecture. *Concepts of Architectural Iconography of the 1930s and 1940s and Their Afterlife*; Peter Kurmann (Université de Fribourg), *Sedlmayr’s „Structural Analysis” of the Gothic Cathedral – an Iconological Study?*; Elizabeth Pastan (Emory University), *Returning to „Gothic Architecture and Scholasticism”. A Reconsideration of the Rose Window*; Heinrich Dilly (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg), *Helga Scirie, Friedrich Möbius and the Jena Arbeitskreis für Ikonologie und Ikonographie in the German Democratic Republic*; Milena Bartlová (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze), *The Prague School of Marxist Iconology*; Marina Dmitrieva (Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, Leipzig), *Iconology in the Art-Historical Discourse in the Soviet Union in the 1960s and 1970s. Mikhail Liebmann and Mikhail Sokolov*; Krista Kodres (Tallinna Ülikool), „Sneaking in”. *Iconology and the Discursive Reconstruction of Soviet Estonian Art History*; Marina Vicelja (Filozofski fakultet, Sveučilište u Rijeci), *Iconology – a Method or a Discipline? Art History Perspectives in South-East Europe*; Ada Hajdu, Mihnea Mihail (New Europe College – Un institut de studii avansate la București), *The Absence of Iconology in Romania. A Possible Answer*; Keith Moxey (Barnard College Columbia University), *Iconology’s Temporality*; Magdalena Kunińska (Uniwersytet Jagielloński), *Zofia Ameisenowa, W. Heckscher and the „Genesis of Iconology” (Bonn 1964)*; Ryszard Kasperowicz (Uniwersytet Warszawski), *From Iconology to the Aesthetics of Image – on Jan Białostocki’s Attitude towards Iconology*; Monika Leisch-Kiesl (Fakultät für Philosophie und für Kunstwissenschaft der Katholischen Privat-Universität Linz), *Evoking a Sign / Perceiving an Image. Warburg / Panofsky – Imdahl / Boehm – and Afterwards*; Sascha Freyberg (ERC Early Modern Cosmology, Dipartimento di Filosofia e Beni Culturali, Università Ca’ Foscari di Venezia), *Morphological Principles of Iconology*.

- W sierpniu ukazał się *Katalog Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Fotografie dzieł sztuki polskiej wykonane przed rokiem 1900* pod redakcją Wojciecha Walanusa, przygotowany w ramach projektu badawczego pt. „Fotografie dzieł sztuki polskiej w zbiorach Fototeki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Opracowanie naukowe, digitalizacja i wydanie katalogu”, realizowanego przez dr. Wojciecha Walanusa, a finansowanego przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki.
- 19–20 września Instytut Historii Sztuki UJ wraz z Muzeum Narodowym w Krakowie zorganizowali konferencję naukową pt. *Czartoryscy i sztuka*

w dobie nowoczesności. W konferencji udział wzięli: Michał Mencfel (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Pamiętka sentymentalna. Pojęcie i praktyka około roku 1800*; Tomasz F. de Rosset (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), *Kolekcja artystyczna jako narzędzie ideologii i polityki Czartoryskich w epoce rozbiorów*; Paweł Ignaczak (Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu), *Prywatna rozrywka czy patriotyczny obowiązek?*; Dominik Ziarkowski (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), *Pomiędzy inwentarzem a przewodnikiem. Izabeli Czartoryskiej poczet pamiątek zachowanych w Domu Gotyckim w Puławach*; Agnieszka Whelan (Old Dominion University Norfolk), *W cieniu puławskich drzew. Ogrody i krajobrazy w kręgu Czartoryskich*; Mikołaj Getka-Kenig (Uniwersytet Jagielloński), *Mecenat Czartoryskich i recepcja antyku w kręgu puławskim na przełomie XVIII i XIX wieku*; Paulina Chelmecka (Muzeum Narodowe w Krakowie), *Aleksander Orłowski i Czartoryscy*; Beata Biedrońska-Słotowa, *Kobierce perskie tzw. polskie – szczególny rodzaj mecenatu rodziny Czartoryskich*; Anna Bednarek, Wojciech Walanus (Uniwersytet Jagielloński), *Fotografia jako narzędzie popularyzacji i dokumentacji zbiorów Czartoryskich w XIX wieku*; Katarzyna Mikocka-Rachubowa (Instytut Sztuki PAN), *Księcia Czartoryskiego zakupy rzeźb w Rzymie (1800–1801)*; Jerzy Żmudziński, *Dlaczego Czartoryscy zbierali włoską rzeźbę renesansową? Kolekcje w Krakowie i Gołuchowie na tle podobnych zbiorów arystokracji polskiej. Motywacje i konteksty*; Kamila Kłudkiewicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Katalogi kolekcji gołuchowskich Izabelli z Czartoryskich Działyńskiej – mecenat naukowy czy strategia kolekcjonera drugiej połowy XIX wieku*; Izabella Wiercińska, *Szkatuła z miniaturami portretowymi ordynatowej Izabelli z Czartoryskich Działyńskiej (1830–1899) jako wyraz artystycznych upodobań, znaczenia więzi rodzinnych i oznaki rodowego prestiżu*; Joanna Ziarkowska, Dominik Ziarkowski (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), *Wpływ Ludwika Krasińskiego i Marii Ludwiki Czartoryskiej na kształtowanie architektury Ojcowa*; Agnieszka Woźniak-Wieczorek, *Kolekcja dzieł sztuki księżąt Czartoryskich tak zwana pełkińska / z Weinhaul*; Agnieszka Widacka (Muzeum Narodowe w Krakowie), *U progu nowoczesności. Muzeum Księżąt Czartoryskich w międzywojniu.*

- 7 października ukazała się publikacja pt. *Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości – granice dziedzictwa*, wydana przez Akademickie Koło Studentów Ochrony Dóbr Kultury UJ jako materiały ze studencko-doktoranckiej konferencji naukowej zorganizowanej przez Koło w 2018 roku.
- 13 października ukazała się książka Andrzeja Betleja, Agaty Dworzak, Piotra Jamskiego, Magdaleny Kunińskiej, Róży Książek-Czerwińskiej, Jolanty Pollesch (przy współpracy Bartłomieja Makowieckiego i Julianny Karp) zatytułowana *Zapomniane dziedzictwo. Zbiór odlewów gipsowych Uniwersytetu Jagiellońskiego*. Książka jest wynikiem projektu badawczego pt. „Zapomniane dziedzictwo. Zbiór odlewów gipsowych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Rekonstrukcja kolekcji, opracowanie, katalog, konserwacja”, realizowanego w latach 2014–2019 w naszym Instytucie pod kierownictwem dr. hab. Andrzeja Betleja, a sfinansowanego przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki.
- W październiku w edycji Konkursu im. Jana Długosza na książki naukowe z dziedziny szeroko rozumianej humanistyki w roku 2019 wśród 10 finalistów znalazły się książki pracowników Instytutu: Andrzeja Szczerskiego

(*Transformacja. Sztuka w Europie Środkowo-Wschodniej po 1989 roku*, Kraków 2018) oraz Michała Kurzeja (*Depingere fas est. Sebastian Piskorski jako konceptor i prowizor*, Kraków 2018).

- 31 października ukazała się książka prof. Piotra Krasnego pt. *Figures of Presence and Absence. An Introduction to the French Dispute about Sacred Images and the Role of Art in the Life of the Church in the Early Modern Period*, wydana przez Wydawnictwo Schnell & Steiner jako czwarty tom serii „Kunst und Konfession in der Frühen Neuzeit”.
- 20–21 listopada Instytut Historii Sztuki UJ wraz z Muzeum Narodowym w Krakowie i Instytutem Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ zorganizowały międzynarodową konferencję naukową pt. *What’s new? Revisiting New Museology 30 Years Later*.
- 6 grudnia Nagrodę im. prof. Mariana Sokołowskiego za najlepszą pracę magisterską z zakresu historii sztuki obronioną na uczelniach krakowskich w roku akademickim 2018/2019 otrzymał Jan Kozakowski za pracę pt. *Pałace i wille na przedmieściach Krakowa w XIX wieku. Powstawanie i funkcjonowanie na tle historycznym i problematyka ochrony w XXI wieku*, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Piotra Krasnego w Instytucie Historii Sztuki UJ. Wyróżnienia przyznano: Joannie Kazubowskiej za pracę *Textilia picta. Znaczenie strojów i tkanin w twórczości portretowej Bartłomieja Strobla (1591–ok. 1647)*, napisaną pod kierunkiem dr. hab. Marka Walczaka, prof. UJ w Instytucie Historii Sztuki UJ oraz Joannie Tochman za pracę *Ustawienia rodzinne. Książka fotograficzna Frowst Joanny Piotrowskiej na tle fotografii rodzinnej w Polsce*, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Wojciecha Bałusa w Instytucie Historii Sztuki UJ.
- 6 grudnia odbyła się uroczystość graduacji absolwentów Instytutu Historii Sztuki UJ z rocznika 2018/2019.
- Z końcem grudnia ukazał się czterdziesty czwarty tom „Rocznika Historii Sztuki”, w którym opublikowana została pierwsza część materiałów z konferencji zorganizowanej w roku 2018 przez Instytut wraz z Komitetem Nauk o Sztuce PAN pt. *Oprawa artystyczna świąt i uroczystości w Polsce i z Polską związanych do roku 1939*. W tomie opublikowano artykuły: Karolina Mroziewicz, *Pamięć o wjeździe Zygmunta III do Krakowa (1587) i problem reprezentacji oprawy artystycznej uroczystości w przekazach drukowanych w XVI i XVII wieku*; Renata Sulewska, *Warszawskie uroczystości pogrzebowe królów i ich rodzin w XVI i XVII wieku. Ceremoniał, przestrzeń, oprawa plastyczna*; Hanna Osiecka-Samsonowicz, *„Z wielką pompą do nieba” – pogrzebowe „Theatrum” w Rzeczypospolitej w XVIII wieku*; Magdalena M. Olszewska, *Dni Galowe i inne rocznice oraz oficjalne podróże Stanisława Augusta Poniatowskiego (1764–1795)*; Ks. Szymon Tracz, *Artystyczna oprawa brackich świąt i uroczystości w diecezji krakowskiej do 1783 roku*. Druga część materiałów z tej konferencji zostanie opublikowana w czterdziestym piątym tomie „Rocznika Historii Sztuki” (2020).

Prace doktorskie i magisterskie

Prace doktorskie obronione

- (promotor dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ) Aleksander Stankiewicz, *Krzysztof Bonadura Starszy – architekt XVII wieku*.

- (promotor prof. Piotr Krasny) Julia Czapla, *Ilustracja w zoologicznych kompendiach epoki nowożytnej*.
- (promotor prof. dr hab. Jacek Purchla, Katedra Historii Gospodarczej i Społecznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie) Joanna Kołodziej, *Panorama miasta historycznego. Krakowski poligon doświadczeń*.

Prace magisterskie obronione

- (promotor prof. dr hab. Wojciech Bałus) Gabriela Citko, *Cztery monumentalne sgraffita z lat 30. XX wieku na elewacjach krakowskich kamienic*; Joanna Tochman, *Ustawienia rodzinne. Książka fotograficzna Frowst Joanny Piotrowskiej na tle fotografii rodzinnej w Polsce*.
- (promotor dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ) Zuzanna Stańska, *Muzealne projekty technologiczne służące do komunikacji ze zwiedzającymi w czasie rzeczywistym*.
- (promotor prof. dr hab. Piotr Krasny) Jan Kozakowski, *Pałace i wille na przedmieściach Krakowa w XIX wieku. Powstawanie i funkcjonowanie na tle historycznym i problematyka ochrony u progu XXI wieku*; Jadwiga Kolasińska, *Ochrona i zarządzanie dziedzictwem kulturowym w miastach Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego w kontekście partycypacji społecznej i odnowy urbanistycznej przestrzeni miejskich*; Magdalena Krzywoń, *Monumentalizacja zabytkowych cmentarzy we Włoszech i w Polsce*; Daniel Janczur-Lipiński, *Sekretera. Forma, funkcja, dekoracja*; Julianna Karp, *Wprowadzenie do problemu ukazywania modlitwy świętych w sztuce nowożytnej*; Agnieszka Turek, *Problem restytucji ogrodów nowożytnych przy polskich rezydencjach. Między rekonstrukcją a kreacją*; Paulina Opieka, *Orientalny łąk w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, czyli o siodle z dwiema kulami*; Anna Juraszek, *Kreacja i odbudowa katedr na Ziemiach Odzyskanych a problem kształtowania narodowej tożsamości tego obszaru*; Ewelina Śmigiel, *Odbudowa kościołów warszawskich po II Wojnie Światowej jako działanie zmierzające do określenia roli Kościoła w PRL-u*.
- (promotor dr hab. Teresa Rodzińska-Choraży, prof. UJ) Aleksandra Trela, *Problem ochrony i adaptacji zabytkowych budynków więziennych*; Olga Novokrechshenova, *Teatrum mundi. Wybrane zagadnienia ochrony dziedzictwa teatralnego w Europie*; Michalina Bujas, *Ochrona dziedzictwa architektonicznego Katowic 2. połowy XX wieku*; Karolina Przybył, *Kościół św. Andrzeja w Krakowie i dziedzictwo zgromadzenia Panien Klarysek. Koncepcja muzeum na tle wybranych muzeów klasztornych w Polsce*.
- (promotor dr hab. Małgorzata Smorąg Różycka, prof. UJ) Ewelina Cwetkow, *Wyobrażenie Mandylionu w ikonach XV–pierwszej połowy XVIII wieku z diecezji przemyskiej*.
- (promotor prof. dr hab. Andrzej Szczerski) Joanna Terpińska, *Rekonstrukcje wystaw we współczesnej praktyce kuratorskiej*; Patrycja Budzyk, *Polska w obiektywie zagranicznych fotografów 1930–2000. Projekt wystawy „POLSKA ZOBA-CZONA”*; Michał Szarek, *Artyści polscy w kręgu Secesji Wiedeńskiej 1897–1919. Projekt wystawy*; Alicja Maciejewska, *Ornament to nie zbrodnia. Współczesny tatuaż z perspektywy historii sztuki. Projekt wystawy*; Paulina Darłak, *Geografia i polityka międzynarodowych wystaw w CBWA „Zachęta” w dekadzie lat 70. XX wieku*; Zuzanna Żydek, *Devotio moderna. Sztuka i pobożność kobiet. Projekt wystawy*.

- (promotor dr hab. Marek Walczak, prof. UJ) Joanna Kazubowska, *Textilia picta. Znaczenie strojów i tkanin w twórczości portretowej Bartłomieja Strobla (1591–ok. 1647)*.

Przewody doktorskie otwarte

- (promotor dr hab. Maria Hussakowska), Aleksander Włodyka, *Grupy fotograficzne związane ze Związkiem Polskich Artystów Fotografików Okręg Krakowski*.
- (promotor dr hab. Teresa Rodzińska-Choraży, prof. UJ) Małgorzata Godek, *Estetyczne przekształcenia zabytkowych malowideł ściennych jako problem historii sztuki i konserwacji*; Monika Kamińska, *Bazylika na ziemiach polskich do końca XII wieku. Inspiracje formalne i stylistyczne*.
- (promotor dr hab. Marek Walczak, prof. UJ) Barbara Świadek, *Nagrobki pulpitarne – z dziejów komemoracji zmarłych w Królestwie Polskim i Wielkim Księstwie Litewskim*; Wojciech Sowała, *Przedstawienia głowy Jana Chrzciciela na misie w Polsce. Forma, funkcja, znaczenie*; Justyna Kamińska, *Architektura zespołu klasztoru dominikanów pw. św. Jakuba w Sandomierzu od roku 1226 do końca XV wieku*; Joanna Utzig, *Simplices fenestras cistercienses. Geneza, treści ideowe i źródła estetyczne przeszkleń witrażowych w kościołach i klasztorach cystersów do połowy wieku XIII*; Masza Sitek, *Prace Hansa Süssa von Kulmbach (zm. 1522) dla zleceniodawców w Polsce*. ●

Chronicle of the Jagiellonian University Institute of Art History for the year 2019

modus

prace z historii sztuki
art history journal
XX, 2020

Wersja polska – s. 295

Staffing decisions

- Michał Kurzej, PhD, was awarded habilitation degree.
- Assistant professors Andrzej Betlej, Teresa Rodzińska-Choraży, Małgorzata Smoraż Różycka, and Marek Walczak were nominated as Professors of the Jagiellonian University.
- On September 15, Karolina Mroziewicz, PhD completed her project at the Institute, within the framework of the “Fuga” scholarship from the National Science Centre Poland.
- On September 15, Mikołaj Getka-Kenig, PhD completed his project at the Institute, within the framework of the “Fuga” scholarship from the National Science Centre Poland.
- On September 30, professor Tomasz Gryglewicz retired.
- On October 1, Weronika Grzesiak, MA was employed as Assistant Lecturer at the Department of History of Modern Art.
- On October 1, professor Andrzej Szczerski became the Chair of the Department of History of Modern Art.
- On December 12, professor Andrzej Szczerski received the title of Professor of Humanities.

Distinctions and awards

- On January 24, professor Andrzej Betlej was nominated the President of the Council of the POLONIKA The National Institute of Polish Cultural Heritage Abroad.
- On January 25, during the General Meeting of Regional Delegates, professor Andrzej Betlej was elected Vice-President of the Executive Board of the Polish Association of Art Historians for the term 2019-2021.
- On May 18, Elżbieta Musialik, MA received a distinction in the third edition of Professor Mieczysław Zlat competition of works by young scholars dealing with the art of the Middle Ages and the Renaissance, with particular focus

EDITED BY

ANDRZEJ BETLEJ

on Silesia, granted by the Professor Mieczysław Zlat's Foundation and the Institute of Art History of Wrocław University, for her Master's dissertation on *Gothic ivories in Polish collections*, written under the supervision of professor Marek Walczak.

- On October 11, professor Andrzej Betlej was awarded Honorary Badge of the Małopolska Region – Małopolska Regional Cross.
- On November 27, Agata Dworzak, PhD was distinguished with the “Award of the Polish Society for Eighteenth-Century Studies for the author of the best doctoral dissertation on the broadly understood eighteenth century” for her doctoral thesis titled *Activities of the Polejowski brothers – An Artistic Family Active In Lviv In The Second Half Of The 18th Century*, written under the supervision of professor Andrzej Betlej.

Events, lectures, publications, and conferences

- In January, the book by Agata Dworzak *Lviv artistic milieu in the 18th century in the light of birth records and court records* was published as the eighth volume of the series “Materials for the history of culture and art of the 17th and 18th centuries” edited by Andrzej Betlej.
- The Institute of Art History of the Jagiellonian University together with the Zofia and Jan Włodek Foundation organized a series of interdisciplinary lectures devoted to the broadly understood issue of the provenance of works of art and monuments of material culture, titled *Theory and practice of provenance research*. As part of the series, lectures were delivered by: professor Ewa Manikowska, *Identity of the museum* (21 March); Monika Kuhnke, PhD (Ministry of Foreign Affairs), *Restitution of works of art to Poland after World War II. Myths and Facts* (4 April); Andrzej Jakubowski, PhD (Institute of Political Sciences of the Polish Academy of Sciences), *The importance of ethical rules of trading in cultural goods for world security and peace* (25 April); Dorota Sidorowicz-Mulak, PhD (Ossoliński National Institute in Wrocław), *Provenance Research Working Group and its activities* (May 16); Agnieszka Łuczak, PhD (Raczyński Library in Poznań), *Looting – destruction – displacement. The gentry's art collections and their fates as a result of World War II* (6 June); Maria Romanowska-Zadrożna (National Institute of Museology and Monument Protection), *Selected aspects of provenance research* (18 November); Andrzej Dybczak, Jacek Kukuczka (Ethnographic Museum in Kraków), *Unanswered questions, lost answers. An anthropological reinterpretation of the Siberian collection of the Ethnographic Museum in Kraków* (23 January 2020).
- On April 12–13, a fifth-anniversary scientific conference of students and doctoral candidates was held, titled *To recognize the past in the present. Heritage protection in 21st century*, organized by the Jagiellonian University Students' Scientific Society of Cultural Heritage Preservation.
- In April the book by priest Antoni Cząstka, Roman Chyła, Agata Dworzak, Marcin Gruszczyński, Ewelina Dziopak-Gruszczyńska, and Monika Bajka was published, titled *Trójca Village nearby Zawichost – on the royal route: history of the church and restoration works*, Zawichost 2019.
- On May, 23–25, The Institute of Art History of the Jagiellonian University together with the National Museum in Kraków organised an international scientific conference on *Iconologies. Global Unity and/or Local Diversities in*

Art History, with the following participants: Wojciech Bałus (Uniwersytet Jagielloński), *Introduction. Iconologies – a Few Impressions*; Claudia Wedepohl (The Warburg Institute, University of London), *Impresas, Devices, Emblems and Types. Prolegomena for Aby Warburg’s “Ikonologie”*; Altti Kuusamo (Turun yliopisto), *Warburg’s Ladies: What Aby Warburg didn’t want to see? “Accessories in Motion” and Warburg’s Exclusion of the mid-16th Century Imagery: The Fate of Ninfa*; Stepan Veneyan (Исторический факультет Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова), *Iconological Diagrammatics. Does Sophrosyne Need an Atlas?*; Elisabeth Sears (University of Michigan), *G.J. Hoogewerff on “Iconologie et son Importance”*; Hans C. Hönes (Leo Baeck Institute London), *Metamorphoses of a Method in British Exile*; Robert Pawlik (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), *Political Iconology of Ernst H. Kantorowicz*; Matthew Rampley (Masarykova univerzita, Brno), *Iconologies Prehistoric and Modern. On Naturalistic Theories of the Image*; Nuria Jetter, *Unknown Premises of Iconology? A Critical Reexamination of Panofsky’s Attempt to Deal with the Problem of Historicity*; Michael Ann Holly (Clark Art Institute), *Iconology’s Shadow*; Ute Engel (Institut für Kunstgeschichte und Archäologien Europas, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg), *“Imperial Style” or the “Content” of Architecture. Concepts of Architectural Iconography of the 1930s and 1940s and Their Afterlife*; Peter Kurmann (Université de Fribourg), *Sedlmayr’s “Structural Analysis” of the Gothic Cathedral – an Iconological Study?*; Elizabeth Pastan (Emory University), *Returning to “Gothic Architecture and Scholasticism”. A Reconsideration of the Rose Window*; Heinrich Dilly (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg), *Helga Sciarie, Friedrich Möbius and the Jena Arbeitskreis für Ikonologie und Ikonographie in the German Democratic Republic*; Milena Bartlová (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze), *The Prague School of Marxist Iconology*; Marina Dmitrieva (Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, Leipzig), *Iconology in the Art-Historical Discourse in the Soviet Union in the 1960s and 1970s. Mikhail Liebmann and Mikhail Sokolov*; Krista Kodres (Tallinna Ülikool), *“Sneaking in”. Iconology and the Discursive Reconstruction of Soviet Estonian Art History*; Marina Vicelja (Filozofski fakultet, Sveučilište u Rijeci), *Iconology – a Method or a Discipline? Art History Perspectives in South-East Europe*; Ada Hajdu, Mihnea Mihail (New Europe College – Un institut de studii avansate la București), *The Absence of Iconology in Romania. A Possible Answer*; Keith Moxey (Barnard College Columbia University), *Iconology’s Temporality*; Magdalena Kunińska (Uniwersytet Jagielloński), *Zofia Ameisenowa, W. Heckscher and the “Genesis of Iconology” (Bonn 1964)*; Ryszard Kasperowicz (Uniwersytet Warszawski), *From Iconology to the Aesthetics of Image – on Jan Białostocki’s Attitude towards Iconology*; Monika Leisch-Kiesl (Fakultät für Philosophie und für Kunstwissenschaft der Katholischen Privat-Universität Linz), *Evoking a Sign / Perceiving an Image. Warburg / Panofsky – Imdahl / Boehm – and Afterwards*; Sascha Freyberg (ERC Early Modern Cosmology, Dipartimento di Filosofia e Beni Culturali, Università Ca’ Foscari di Venezia), *Morphological Principles of Iconology*.

- In August, the *Photo Library Catalogue of the Institute of Art History of the Jagiellonian University. Photographs of works of Polish art taken before 1900* was published, edited by Wojciech Walanus, and developed as part of the research

project on “Photographs of works of Polish art in the collections of the Photo Library of the Institute of Art History at the Jagiellonian University. Research study, digitization, and publication of the catalogue”, realized by Wojciech Walanus, and financed by the National Program for the Development of Humanities.

- On September, 19–20 The Institute of Art History at the Jagiellonian University together with the National Museum in Kraków organized a scientific conference titled *The Czartoryski family and art in the modern era*. The conference was attended by: Michał Mencfel (Adam Mickiewicz University in Poznań), *Sentimental Souvenir. Concept and practice around 1800*; Tomasz F. de Rosset (Nicolaus Copernicus University in Toruń), *The art collection as a tool of the Czartoryskis’ ideology and politics in the age of partitions*; Paweł Ignaczak (University of Arts in Poznań), *Private entertainment or patriotic duty?*; Dominik Ziarkowski (Cracow University of Economics), *Between an inventory and a guidebook. Izabela Czartoryska’s set of memorabilia preserved in the Gothic House in Puławy*; Agnieszka Whelan (Old Dominion University Norfolk), *In the shade of Puławy’s trees. Gardens and landscapes of the Czartoryski family*; Mikołaj Getka-Kenig (Jagiellonian University), *The Czartoryski family patronage and reception of antiquity in the Puławy milieu at the turn of the 18th and 19th centuries*; Paulina Chełmecka (National Museum in Kraków), *Aleksander Orłowski and the Czartoryskis*; Beata Biedrońska-Słotowa, *Persian ‘Polonaise’ carpets – a particular patronage of the Czartoryski family*; Anna Bednarek, Wojciech Walanus (Jagiellonian University), *Photography as a tool for popularizing and documenting the Czartoryski collections in the 19th century*; Katarzyna Mikoćka-Rachubowa (Institute of Art of the Polish Academy of Sciences), *Prince Czartoryski’s purchases of sculptures in Rome (1800–1801)*; Jerzy Żmudziński, *Why did the Czartoryskis collect Italian Renaissance sculpture? Collections in Kraków and Gołuchów against the background of similar collections of the Polish aristocracy. Motivations and contexts*; Kamila Kłudkiewicz (Adam Mickiewicz University in Poznań), *Catalogues of the collections of Izabella Działyńska née Czartoryska from Gołuchów – scholarly patronage or a collector’s strategy in the second half of the 19th century*; Izabella Wiercińska, *Coffret with miniature portraits of Izabella Działyńska née Czartoryska (1830–1899) as an expression of artistic preferences, the importance of family ties, and a sign of family prestige*; Joanna Ziarkowska, Dominik Ziarkowski (Cracow University of Economics), *The influence of Ludwik Krasiński and Maria Ludwika Czartoryska on the shaping of Ojców’s architecture*; Agnieszka Woźniak-Wieczorek, *The Pelkinia / Weinhaul collection of works of art of the Princes Czartoryski*; Agnieszka Widacka (National Museum in Kraków), *On the threshold of modernity. The Princes Czartoryski Museum in the interwar period*.
- On October 7, the publication *To recognize the past in the present – the borders of heritage* was issued by the Jagiellonian University Students’ Scientific Society of Cultural Heritage Preservation as materials from the scientific conference of students and doctoral candidates organized by the Society in 2018.
- On October 13, a book by Andrzej Betlej, Agata Dworzak, Piotr Jamski, Magdalena Kunińska, Róża Książek-Czerwińska, Jolanta Pollesch (in collaboration with Bartłomiej Makowiecki and Julianna Karp) was published, entitled *Forgotten heritage: a collection of plaster casts of the Jagiellonian University*.

The book is the result of a research project “Forgotten heritage. The collection of plaster casts of the Jagiellonian University. Reconstruction and study of the collection, development of the catalogue, and conservation”, carried out in 2014-2019 at our Institute under the supervision of professor Andrzej Betlej and financed by the National Program for the Development of Humanities.

- In October, in the 2019 edition of the Jan Długosz Competition of scientific books in the field of broadly understood humanities, among the 10 finalists were the following publications by employees of the Institute: Andrzej Szczercki (*Transformation. Art in Central and Eastern Europe after 1989*, Kraków 2018) and Michał Kurzej (*Depingere fas est. Sebastian Piskorski as Conceptor and Provisor*, Kraków 2018).
- On October 31, a book by professor Piotr Krasny, titled *Figures of Presence and Absence. An Introduction to the French Dispute about Sacred Images and the Role of Art in the Life of the Church in the Early Modern Period*, was published by Schnell & Steiner editorial house as the fifth volume in the “Kunst und Konfession in der Frühen Neuzeit” series.
- On November 20–21, The Institute of Art History of the Jagiellonian University together with the National Museum in Kraków and the Institute of Ethnology and Cultural Anthropology of the Jagiellonian University organized an international scientific conference titled *What's new? Revisiting New Museology 30 Years Later*.
- On December 6, Professor Marian Sokołowski Award for the best Master's thesis in the field of art history defended at Kraków universities in the 2018/2019 academic year was awarded to Jan Kozakowski for his thesis *Palaces and villas in the suburbs of Kraków in the 19th century. Formation and functioning against the background of history, and the issues of protection in the 21st century*, written under the supervision of professor Piotr Krasny at the Institute of Art History of the Jagiellonian University. Distinctions were granted to Joanna Kazubowska, for her work *Textilia picta. The meaning of costumes and fabrics in the portrait art by Bartłomiej Strobel (1591 - ca. 1647)*, written under the supervision of professor Marek Walczak, at the Institute of Art History of the Jagiellonian University, and to Joanna Tochman for her work *Family Settings. Joanna Piotrowska's "Frowst photo" book in the context of family photography in Poland*, written under the supervision of professor Wojciech Bałus at the Institute of Art History of the Jagiellonian University.
- On December 6, a graduation ceremony took place for students completing their studies at the Jagiellonian University Institute of Art History in 2018/2019.
- At the end of December, the forty-fourth volume of the “Yearbook of Art History” was published, including the first part of the materials from the conference organized in 2018 by the Institute together with the Committee for the Art Studies of the Polish Academy of Sciences, titled *Artistic setting of holidays and celebrations in Poland and Poland-related until 1939*. The volume includes the following articles: Karolina Mroziewicz, *Memory of Sigismund III's entry to Kraków (1587) and the problem of representing the artistic setting of the ceremony in printed sources in the 16th and 17th centuries*; Renata Sulewska, *Warsaw funeral ceremonies of kings and their families in the 16th and 17th centuries. Ceremony, space, artistic setting*; Hanna Osiecka-Samsonowicz, *“With a great pump to*

heaven” – funerary “theatrum” in the Polish-Lithuanian Commonwealth in the 18th century; Magdalena M. Olszewska, *Gala Days and other anniversaries and official journeys of Stanisław August Poniatowski (1764–1795)*; Fr. Szymon Tracz, *Artistic setting for fraternity holidays and celebrations in the Kraków diocese until 1783*. The second part of the materials from this conference will be published in the forty-fifth volume of the “Yearbook of Art History” (2020).

Doctoral theses and Master’s dissertations

Defended Doctoral theses

- (Supervised by: professor Andrzej Betlej) Aleksander Stankiewicz, *Krzysztof Bonadura Starszy – an architect of the 17th century*.
- (Supervised by: professor Piotr Krasny) Julia Czapla, *Illustration in zoological compendiums of the early modern period*.
- (Supervised by: professor Jacek Purchla, Department of Economic and Social History, Cracow University of Economics) Joanna Kołodziej, *Panorama of the historic city. Kraków as training ground for experiences*.

Defended Master’s dissertations

- (Supervised by: professor Wojciech Bałus) Gabriela Citko, *Four monumental sgraffiti from 1930’s on the Cracow tenements’ façades*; Joanna Tochman, *Family constellations. Joanna Piotrowska’s “Frowst” photobook in the context of family photography in Poland*.
- (Supervised by: professor Andrzej Betlej) Zuzanna Stańska, *Digital museum projects designed for a real-time communication with museum audiences*.
- (Supervised by: professor Piotr Krasny) Jan Kozakowski, *Palaces and villas in the suburbs of Kraków in the 19th century. Formation and functioning against the historical background, and protection issues at the beginning of the 21st century*; Jadwiga Kolaszińska, *Conservation and Management of Cultural Heritage in Cities of the Western Sub-region of Silesian Voivodeship in the Context of Social Participation and Regeneration of Urban Spaces*; Magdalena Krzywoń, *Monumentalization of historic cemeteries in Italy and Poland*; Daniel Janczur-Lipiński, *Secrétaire – form, function and decoration*; Julianna Karp, *Introduction to the problem of depicting saints at prayer in early modern art*; Agnieszka Turek, *The problem of restitution of modern gardens at Polish residences. Between reconstruction and creation*; Paulina Opieka, *Oriental Saddlebow in the Polish-Lithuanian Commonwealth: Saddle with Two Cantles*; Anna Juraszek, *Creation and reconstruction of cathedrals in the Recovered Territories and the problem of shaping the national identity of this area*; Ewelina Śmigiel, *Reconstruction of Warsaw churches after the Second World War as an activity aimed at defining the role of the Church in the Polish People’s Republic*.
- (Supervised by: professor Teresa Rodzińska-Choraży) Aleksandra Trela, *Protection and adaptation of historic prisons*; Olga Novokrechshenova, *Teatrum mundi. Selected issues of protection of theatrical heritage in Europe*; Michalina Bujas, *Protection of the architectural heritage of Katowice in the second half of the 20th century*; Karolina Przybył, *Church of St. Andrew in Kraków and the heritage of the Poor Clares. The concept of the museum against the background of selected monastic museums in Poland*.

- (Supervised by: professor Małgorzata Smoraż Różycka) Ewelina Cwetkow, *The Image of Mandylion in the 15th – first half of the 18th century icons from the Peremyśl' Diocese.*
- (Supervised by: professor Andrzej Szczerski) Joanna Terpińska, *Reconstructions of exhibitions in contemporary curatorial practice*; Patrycja Budzyk, *Poland in the eye of the camera of foreign photographers 1930-2000. "POLAND SEEN" exhibition project*; Michał Szarek, *Polish Artists in the Circle of the Vienna Secession 1897 – 1919: exhibition project*; Alicja Maciejewska, *Ornament is not a crime. Contemporary tattoo from the perspective of art history. Project for an exhibition*; Paulina Darlak, *Geography and Politics of International Exhibitions at the "Zachęta" CBWA in the 1970s*; Zuzanna Żydek, *Devotio moderna. Female art and piety. Exhibition project.*
- (Supervised by: professor Marek Walczak) Joanna Kazubowska, *Textilia picta. The meaning of costumes and fabrics in the portrait art by Bartłomiej Strobel (1591–c. 1647).*

Proposed doctoral theses, reviewed and accepted

- (Supervised by: professor Maria Hussakowska), Aleksander Włodyka, *Photo groups associated with the Association of Polish Art Photographers, Kraków District.*
- (Supervised by: professor Teresa Rodzińska-Choraży) Małgorzata Godek, *Aesthetic transformations of historic wall paintings as a problem of art history and conservation*; Monika Kamińska, *Basilicas in Poland until the end of the 12th century. Formal and stylistic inspirations.*
- (Supervised by: professor Marek Walczak) Barbara Świadek, *Tombs on a slant – from the history of the commemoration of the dead in the Kingdom of Poland and the Grand Duchy of Lithuania*; Wojciech Sowała, *Representations of the bowl with the head of John the Baptist in Poland. Form, function, meaning*; Justyna Kamińska, *Architecture of the Dominican church and convent of St. James in Sandomierz from 1226 to the end of the 15th century*; Joanna Utzig, *Simplices fenestras cistercienses. Genesis, ideological content and aesthetic sources of stained glass in Cistercian churches and monasteries until the mid-13th century*; Masza Sitek, *Works by Hans Süß von Kulmbach (died 1522) for clients in Poland.* ●

